

Wwft voor leden

Informatieportaal - Deel II

Inhoudsopgave

1. Introductie van de hoofdverplichtingen: <i>Handelen naar de Wwft voor handelaren en bemiddelaars inzake koop en verkoop van voertuigen</i>	2
1.1 Introductie	2
1.2 Wanneer val ik onder de verplichtingen van de Wwft?	2
1.2.2 Indien betalingen van goederen in contanten plaatsvindt voor een bedrag van €10.000 of meer	2
1.2.2 Indien u bemiddelt in de verkoop van voertuigen	3
1.3 Waarom wordt contant geld als risicovol gezien?	4
2. Toezicht door de Belastingdienst	5
2.1 Hoofdtaken als toezichthouder	5
2.2 Wat kan ik verwachten van een onderzoek van de toezichthouder?	5
2.3 Welke handhavingsinstrumenten heeft de toezichthouder?	5
2.4 Relevante richtlijnen	6
3. Cliëntenonderzoek	6
3.1 Het standaard cliëntenonderzoek	6
3.2 Het verscherpt cliëntenonderzoek	11
3.2.1 Wanneer moet ik verscherpt cliëntenonderzoek uitvoeren?	11
4. Meldplicht ongebruikelijke transacties	16
4.1 Wat voor transacties moet ik melden?	16
4.1.1 Subjectieve indicator	17
4.1.2 Objectieve indicator	17
4.1.3 Meldplicht mislukt cliëntenonderzoek	18
4.2 Hoe doe ik een melding en waar moet deze aan voldoen?	18
4.2.1 Eisen aan een melding	18

4.2.2 Melden bij de FIU	18
4.3 Geheimhoudingsverplichting	19
4.4 Wat gebeurt er als ik de meldingsplicht niet nakom?	19
5. Algemene verplichtingen op grond van de Sanctiewet	20
5.1 Wat zijn sanctiemaatregelen?	20
5.2 Hoe hebben deze maatregelen betrekking op mijn bedrijf?	20
5.3 Wat moet ik doen als ik een Sanctiewet-overtreding tegenkom?	21
6. Algemene verplichtingen omtrent vastlegging van gegevens en bewaarplicht	21
6.1 Welke gegevens moet ik bewaren en voor hoe lang?	21
6.1.1 Gegevens met betrekking tot het klantonderzoek	21
6.1.2 Gegevens met betrekking tot een melding bij de FIU	22
6.2 Moet ik bij het bewaren van de gegevens ook rekening houden met de AVG?	22

1. Introductie van de hoofdverplichtingen: ***Handelen naar de Wwft voor handelaren en bemiddelaars inzake koop en verkoop van voertuigen***

1.1 Introductie

De financiële sector ligt de afgelopen jaren steeds meer onder een vergrootglas. Wellicht leest u ook de berichten in het nieuws over banken en andere financiële instellingen die boetes krijgen vanwege het niet goed naleven van de anti-witwaswetgeving. Tegelijkertijd is witwassen een groot probleem in onze maatschappij. Uit recent onderzoek blijkt dat er in Nederland per jaar zo'n €16 miljard euro wordt witgewassen.

De ontwikkelingen op het gebied van het voorkomen en het bestrijden van witwassen volgen elkaar in snel tempo op. De afgelopen jaren is er steeds meer en steeds strengere wetgeving bijgekomen, de toezichthouders treden harder op en Wwft-instellingen, zoals banken, nemen steeds strengere maatregelen om aan die wetgeving te voldoen. De bestrijding van financiële criminaliteit is een prioriteit geworden van de financiële sector, de wetgever en toezichthouders.

Als ondernemer in de automotive sector kunt u zelf ook worden aangemerkt als Wwft-instelling en valt u in dat geval ook onder de verplichtingen die deze wet met zich meebrengt. Deze verplichtingen bestaan onder andere uit het instellen van een cliëntenonderzoek, het melden van een (voorgenomen) ongebruikelijke transactie, het inrichten van risicomanagement en het tegemoetkomen aan de terugmeldplicht. In deel I van dit informatieportaal hebben we de achtergrond van deze wet toegelicht. In dit deel geven we uitleg over de verplichtingen u heeft en geven we praktische tips en handvatten hoe u aan deze verplichtingen uitvoer kunt geven.

1.2 Wanneer val ik onder de verplichtingen van de Wwft?

1.2.2 Indien betalingen van goederen in contanten plaatsvindt voor een bedrag van €10.000 of meer

De Wwft is op u van toepassing als u beroeps- of bedrijfsmatig goederen koopt of verkoopt en de betaling voor deze goederen plaatsvindt voor een bedrag van €10.000 of meer in contanten. U wordt in dat geval aangemerkt als een instelling onder de Wwft en valt daarmee onder de verplichtingen aangaande het cliëntenonderzoek en de meldplicht voor ongebruikelijke transacties die de wet voorschrijft.

De toepassing van de Wwft geldt niet per klantrelatie, maar per transactie. Belangrijk om te vermelden is dat hieronder ook 'samengestelde transacties' vallen. Dat zijn meerdere transacties die aan elkaar gerelateerd zijn of hetzelfde doel beogen. Denk daarbij aan

iemand die meerdere voertuigen tegelijk koopt in één transactie, gespreide betalingen doet of betalingen die worden verricht door verschillende personen, maar voor hetzelfde product of dienst. Van u wordt verwacht dat u zelf onderzoek doet om vast te stellen of de transacties als samengestelde transacties moeten worden beschouwd.

Voorbeeld: Een autohandelaar verkoopt een auto voor een bedrag van €12.000. De klant vraagt of het mogelijk is de auto in 3 delen te betalen. De verkoper stemt daarmee in. De klant betaalt drie keer in contanten met €4.000 per keer. Deze betalingen moeten worden aangemerkt als samengestelde transactie. De autohandelaar valt voor de verkoop van deze auto onder de verplichtingen van de Wwft.

Tip: Als u ervoor kiest een transactie giraal, dus via een bankrekening, af te handelen, bent u geen Wwft instelling. De regels aangaande het cliëntenonderzoek en de meldplicht voor ongebruikelijke transacties gelden dan niet.

1.2.2 Indien u bemiddelt in de verkoop van voertuigen

Wanneer u bemiddelt bij het tot stand brengen en het sluiten van overeenkomsten inzake koop en verkoop van voertuigen, wordt u ook aangemerkt als een instelling voor de Wwft. De hoogte van de transactie en de wijze van betaling zijn daarbij niet van belang. U valt daarmee onder de verplichtingen aangaande het cliëntenonderzoek en de meldplicht voor ongebruikelijke transacties die de wet voorschrijft.

In het geval u werkzaamheden verricht die bijdragen aan het tot stand komen van overeenkomsten tussen een opdrachtgever (verkoper) en een derde (koper), bent u een bemiddelaar. Het is daarbij niet vereist dat u zelf de overeenkomst voor de opdrachtgever sluit. Het is voldoende dat uw werkzaamheden eraan bijdragen dat uw opdrachtgever en een derde de overeenkomst kunnen sluiten. Overigens hoeven uw werkzaamheden daarbij niet veelomvattend te zijn. In het geval u een vergoeding ontvangt naar aanleiding van het tot stand komen van een overeenkomst tussen de opdrachtgever en een derde, wijst dat op bemiddeling. Ook verkoop in consignatie wordt gezien als bemiddeling.

Voorbeeld: De klant van een automonteur vraagt of deze toevallig nog een geïnteresseerde voor zijn auto weet. De automonteur kent uit zijn klantenkring iemand die de auto graag zou overnemen. De automonteur brengt de verkoper en de koper in contact en voert nog een laatste APK-keuring uit voor de auto wordt verkocht. Omdat de werkzaamheden van de automonteur bijdragen aan het tot stand komen van de overeenkomst tussen de verkoper en de koper, valt hij onder de verplichtingen van de Wwft.

Voorbeeld: Een van uw vaste klanten vraagt u om zijn caravan ter verkoop aan te

bieden op uw website. Omdat u hierdoor bijdraagt aan het sluiten van een overeenkomst tussen een koper en verkoper door de inzet van uw netwerk, gaat het hier om bemiddeling. Het maakt daarbij niet uit of u een vergoeding ontvangt of niet.

Tip: Inhoudelijke vragen over de toepassing en de implicatie van de Wwft op uw bedrijf kunt u stellen via het e-mailadres van de toezichthouder: BureauToezichtWWFT@Belastingdienst.nl.

1.3 Waarom wordt contant geld als risicovol gezien?

Het is niet voor niets dat de verplichtingen uit de Wwft gelden voor transacties van €10.000 of meer die in contanten plaatsvinden. Contant geld gaat namelijk gepaard met fysieke veiligheidsrisico's en met fraudegevoeligheid. Uit recent onderzoek volgt dat witwassen via contant geld zelfs als een van de grootste witwasdreigingen in Nederland geldt. Uit verschillende opsporingsonderzoeken blijkt ook dat in de criminaliteit veel contant geld omgaat door de anonimiteit ervan.

In Nederland wordt er steeds minder afgerekend met contant geld. De coronapandemie heeft die ontwikkeling alleen maar versneld. Contante betalingen worden dus steeds minder gebruikelijk. Daarbij is het een feit van algemene bekendheid dat diverse vormen van criminaliteit gepaard gaan met grote hoeveelheden contant geld, vaak in grote coupures (biljetten). In de rechtspraak wordt het aantreffen van €500 biljetten gezien als aanwijzing voor witwassen. Het kabinet wil daarom zelfs een verbod op €500 biljetten en contante betalingen vanaf €3.000. Dit limiet is nog niet van toepassing, maar geeft wel aan dat de wetgever het gebruik van contant geld wil ontmoedigen. De Europese Centrale Bank is in 2019 wel al gestopt met het uitgeven van €500 eurobiljetten als start van deze uitfasering.

Toch moet contant geld, de eurobankbiljetten en munten, blijven functioneren als wettig betaalmiddel in de eurozone, aangezien veel mensen ervan afhankelijk zijn en erop teruggevallen kan worden bij pinstoringen. Poortwachters op grond van de Wwft, dus ook u als u contanten vanaf €10.000 aanneemt, vervullen daarbij een belangrijke rol door witwassen te voorkomen.

Tip: U kunt er ook voor kiezen helemaal geen contant geld meer te accepteren. Niet alleen zorgt u er dan voor dat u geen verplichtingen heeft tot het doen van klantonderzoek, maar ook reduceert u uw eigen Wwft-risicoprofiel. Dat kan het voor u vergemakkelijken om bij financiële instellingen producten af te sluiten.

2. Toezicht door de Belastingdienst

2.1 Hoofdtaken als toezichthouder

Waar het toezicht op de naleving van de Wwft voor financiële instellingen wordt uitgeoefend door De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten, wordt het toezicht op de naleving van de Wwft door handelaren wordt uitgeoefend door een afgescheiden onderdeel van de Belastingdienst: de Belastingdienst/Grote ondernemingen, Bureau Toezicht Wwft (afgekort: BTWwft).

Dit Bureau voert onderzoeken uit om te beoordelen of de Wwft op de juiste wijze door handelaren wordt nageleefd. BTWwft kan hiervoor de financiële administratie, dossiers en andere documenten controleren. Het BTWwft is organisatorisch bij de Belastingdienst ondergebracht, maar voert niet-fiscale taken uit. Het toezicht op de Wwft staat dus los van de heffing en inning van belastingen. De medewerkers van BTWwft zijn op grond van hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht bevoegd om bij handelaren een onderzoek in te stellen en u bent verplicht om hier uw medewerking aan te verlenen.

2.2 Wat kan ik verwachten van een onderzoek van de toezichthouder?

2.2.1 Verloop van het onderzoek

De toezichthouder heeft verschillende manieren om het toezicht uit te oefenen. Dat kan zowel bij u op locatie zijn (on-site), als op afstand achter het bureau (off-site). Uitzonderingen daargelaten, krijgt u tijdig bericht dat de toezichthouder het voornemen heeft om bij u een onderzoek in te stellen. De betreffende toezichthouder zal hiervoor een afspraak met u maken. Tijdens een inleidend gesprek zal de toezichthouder zo veel mogelijk uitleggen hoe het onderzoek zal gaan verlopen en welke gegevens daarvoor nodig zijn, zoals een objectenoverzicht of een auditfile.

Tip: Gebruikt u een boekhoudpakket? Dan houdt u de benodigde gegevens voor het onderzoek mogelijk automatisch bij. De meeste boekhoudpakketten hebben namelijk de mogelijkheid om een auditfile uit te draaien. Dat scheelt u en uw boekhouder tijd in de voorbereiding op de inspectie.

Een inspectie kan zich ook beperken tot een telefoontje of een brief van de toezichthouder, waarbij u bijvoorbeeld een beperkt aantal vragen ter beantwoording krijgt of waarbij de toezichthouder inzicht vraagt in een aantal dossiers.

2.3 Welke handhavingsinstrumenten heeft de toezichthouder?

Bij niet of onvolledige naleving van de Wwft, kan de toezichthouder u een aanwijzing geven om een bepaalde gedragslijn te volgen. Dat kan in de vorm van een waarschuwing of een normoverdragend gesprek, waarbij de toezichthouder afspraken met u maakt over

het herstellen van de overtredingen. Ook kan de toezichthouder aan u een bestuurlijke sanctie opleggen in de vorm van een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete. Het is mogelijk om tegen een dergelijke sanctie in bezwaar en beroep te gaan. In meer ernstige gevallen van niet-naleving van de Wwft, kan BTWWft een strafrechtelijke aangifte doen bij het Openbaar Ministerie.

De toezichthouder neemt bij de inzet van handhavingsinstrument altijd de relevante omstandigheden in overweging. Zo neemt hij onder andere mee of de overtreding incidenteel (eenmalig) of structureel (langdurig) is, of er sprake is van opzettelijkheid en hoe u zich heeft ingespannen om de overtreding op te lossen. Ook speelt mee of u al eerder een aanwijzing heeft gehad van de toezichthouder, of de overtreding gecombineerd wordt met andere overtredingen en wat de impact is van de overtreding.

2.4 Relevante richtlijnen

De toezichthouder publiceert zelf ook richtlijnen over hoe u uitvoering kunt geven aan de wettelijke vereisten uit de Wwft. Ook geeft hij toelichting over het handhavingsbeleid. Via onderstaande links kunt u deze raadplegen:

Onderwerp	Link
Algemeen Wwft	https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/aangifte_betalen_en_toezicht/wwft-voorkomen-van-witwassen-en-terrorismedfinanciering/
Publicaties en richtlijnen	https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/aangifte_betalen_en_toezicht/wwft-voorkomen-van-witwassen-en-terrorismedfinanciering/publicaties/meer-informatie-wwft

3. Cliëntenonderzoek

Indien de Wwft op u van toepassing is (zie sectie 2) dient u cliëntenonderzoek op uw klant uit te voeren. Het is niet toegestaan om diensten te verlenen aan klanten voordat dit onderzoek is afgerond. De wet schrijft namelijk voor dat u, in het geval de Wwft op u van toepassing is, uw klant goed moet kennen en onderzoek moet doen naar de risico's die mogelijk aan deze klant zijn verbonden.

3.1 Het standaard cliëntenonderzoek

Het standaard cliëntenonderzoek moet u in staat stellen om:

- A. de cliënt te identificeren en diens identiteit te verifiëren;
- B. de uiteindelijke belanghebbende te identificeren en diens identiteit te verifiëren;

- C. redelijke maatregelen te nemen om vast te stellen of uw klant ten behoeve van zichzelf optreedt, of ten behoeve van iemand anders;
- D. vast te stellen of de natuurlijke persoon die de cliënt vertegenwoordigt daartoe bevoegd is en deze persoon te identificeren en diens identiteit te verifiëren;
- E. het doel en beoogde aard van de zakelijke relatie vast te stellen;

Hieronder wordt per stap een toelichting gegeven hoe u aan dit onderdeel van het onderzoek invulling zou kunnen geven. Dit overzicht is bedoeld als voorlichtingsmateriaal en ondersteuning bij het uitvoeren van cliëntenonderzoek. De exacte detaillering hangt af van het type activiteiten dat u verricht en het risicoprofiel van deze activiteiten in relatie tot uw klanten. Er kunnen daarom geen rechten worden ontleend aan het onderstaande.

A Identificatie en verificatie van de cliënt

U dient de identiteit van uw klant vast te stellen en te verifiëren. Bij identificatie verstrekt de klant gegevens over zijn identiteit. Bij verificatie dient u vast te stellen dat deze gegevens overeenkomen met de daadwerkelijke identiteit van de klant. De manier waarop u de identificatie en verificatie uitvoert en de documenten die u daarvoor gebruikt dient u vast te leggen in het klantdossier.

Voor de identificatie dient u in ieder geval de volgende gegevens vast te leggen in het klantdossier:

Natuurlijke personen:

1. Achternaam
2. Voornamen
3. Geboortedatum
4. Adres en woonplaats
5. Aard (document type), (document) nummer, datum van uitgifte en plaats van uitgifte (land en stad/gemeente) van het document waarmee de identiteit is geverifieerd

Rechtspersonen:

1. De rechtsvorm
2. De statutaire en handelsnamen
3. Het adres en vestigingsplaats
4. KvK-nummer
5. De wijze waarop de identiteit is geverifieerd
6. Van degenen die voor de rechtspersoon richting u optreden: de achternaam, de voornamen en de geboortedatum.

U moet de identiteit verifiëren aan de hand van documenten of gegevens uit betrouwbare en onafhankelijke bron, zoals:

- Voor **natuurlijke personen**: een geldig paspoort, identiteitskaart of rijbewijs
- Voor **rechtspersonen**: een uittreksel uit het handelsregister of een akte of verklaring van een notaris gevestigd binnen de EU, zoals een akte van oprichting.

Ook is van belang dat u de overgelegde documenten en andere bronnen controleert op echtheid en daarbij rekening houdt met het risico op vervalsingen en pogingen tot misleiding.

Identificatie op afstand

In veel gevallen zult u uw klant in persoon zien. Steeds vaker vindt verkoop echter via internet plaats. Wanneer u uw cliënt niet in persoon ziet en de identificatie en verificatie dus niet in persoon kunt uitvoeren, dan zal er in het algemeen sprake zijn van een factor van potentieel hoger risico op witwassen en terrorismefinanciering omdat u niet vast kunt stellen of de voorgestelde identiteit overeenkomt met de daadwerkelijke identiteit. De klant kan daarmee mogelijk anoniem blijven. Dit risico moet u compenseren door (een combinatie van) aanvullende maatregelen te nemen, zoals (niet limitatief):

- Verificatie van identiteit aan de hand van aanvullende documenten, zoals:
 - Een notariële akte;
 - Een kopie van een recent rekeningafschrift (van de natuurlijke persoon).
- Een eerste (1 cent) betaling door de klant vanaf een rekening bij een in de EU gevestigde bank;
- Het uitlezen van de chip op het identiteitsdocument via software;
- Het gebruik van een eID middel (DigiD of eHerkenning).

B Het identificeren van de uiteindelijk belanghebbende (UBO)

Indien u handelt met zakelijke klanten dient u de uiteindelijk belanghebbenden (UBO) te identificeren. Om te bepalen wie als UBO van een organisatie kwalificeert, zijn twee criteria van belang: 1) het houden van het uiteindelijke eigendom of 2) het hebben van de uiteindelijke zeggenschap in een vennootschap of andere juridische entiteit, via het houden van aandelen, stemrechten, eigendomsbelang of andere middelen. Om te bepalen wie de UBO's zijn dient u dan ook redelijke maatregelen te nemen om inzicht te verkrijgen in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van uw klant.

Wie moeten worden aangemerkt als UBO?

Als UBO's dienen te worden aangemerkt:

- Personen die direct of indirect meer dan 25% van de aandelen of het eigendomsbelang houden
- Personen die direct of indirect meer dan 25% van de stemrechten houden
- Personen die via andere middelen, feitelijke zeggenschap genaamd, eigenaarschap en/of controle over de organisatie hebben.

Indien op grond van bovenstaande criteria geen UBO's kunnen worden aangemerkt, kwalificeert het hoger leidinggevend personeel van uw klant als pseudo-UBO. Dat is altijd het gehele statutair bestuur van de vennootschap. In geval van een personenvennootschap zijn het alle vennoten.

Let op: het aanwijzen van het hoger leidinggevend personeel is een uiterste terugvaloptie en kan alleen na uitputting van alle mogelijke middelen om de UBO te achterhalen.

Bij het aangaan van de zakelijke relatie moet u ook vaststellen of de UBO van uw klant is opgenomen in het UBO-register van de KvK. U zorgt daarbij dat een bewijs van inschrijving in het UBO-register is opgenomen in het klantdossier. (**Let op:** dit geldt als aanvulling op uw eigen verplichting om de UBO's te identificeren en hun identiteit te verifiëren.)

Indien u een discrepantie constateert tussen het UBO-register en de UBO-gegevens op basis van uw eigen onderzoek, bent u verplicht dit te melden bij de KvK via hun [website](#). Dit wordt de terugmeldplicht genoemd.

Bij het identificeren van de UBO kunt u niet volstaan met het enkel raadplegen van de informatie in het handelsregister. U heeft de verplichting om in het kader van uw cliëntenonderzoek meer informatie te verzamelen dan alleen de UBO-informatie in het handelsregister. Denkt u dan bijvoorbeeld aan de volgende mogelijkheden:

- u vraagt uw cliënt naar de UBO('s) (met bijvoorbeeld een standaard UBO-formulier);
- u informeert bij een vennootschap naar het aandelhoudersregister;
- u vraagt de onderneming naar een recent organogram met de aandelenstructuur van de onderneming, voorzien van een handtekening;
- u raadpleegt de website van de onderneming of gebruikt een zoekmachine op internet.

Wat moet u vastleggen van de UBO?

Van de UBO('s) dient, voor zover van toepassing, het volgende te worden vastgelegd:

1. de identiteit, waaronder ten minste de achternaam en voornamen van de persoon;
2. de gegevens en documenten die zijn vergaard op basis van de redelijke maatregelen die zijn genomen om de identiteit van de persoon vast te stellen;
3. indien het hoger leidinggevend personeel kwalificeert als UBO, vastlegging van de genomen maatregelen om vast te stellen wie de UBO('s) is en de ondervonden moeilijkheden tijdens dit proces.

Als de instelling niet de identiteit van (alle) UBO('s) kan vaststellen en er ook geen 'pseudo-UBO' kan worden aangewezen (bijvoorbeeld omdat er verdenkingen zijn), dan mag zij geen zakelijke relatie aangaan met de cliënt en/of mag zij de gevraagde transactie niet uitvoeren.

Tip: Wist u dat u zelf ook verplicht bent om de UBO's van uw bedrijf te registreren in het UBO register van de Kamer van Koophandel? Als u dat nog niet gedaan heeft, kunt u dat via de [website](#) van de KvK alsnog doen. Zorg dat uw gegevens in het UBO register actueel zijn.

Let op: Wanneer u de UBO('s) heeft geïdentificeerd, moet u vervolgens inschatten wat het risico is op witwassen en terrorismefinanciering en afhankelijk daarvan een op risico gebaseerde verificatie van de identiteit uitvoeren. Lees hierover meer in sectie 3.2: 'Verscherpt cliëntenonderzoek'.

C**Vaststellen of uw klant namens zichzelf optreedt of namens iemand anders**

Uw klant is de natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap met wie u een zakelijke relatie aangaat of die een transactie laat uitvoeren. Soms is het onduidelijk wie u precies moet aanmerken als uw klant. Bijvoorbeeld als uw klant van iemand opdracht heeft gekregen tot het uitvoeren van een transactie of koop. Degene met wie u de transactie afhandelt, is dan mogelijk niet degene voor wie de koop daadwerkelijk wordt uitgevoerd. De feiten en omstandigheden van het concrete geval zijn dan van belang.

Als het duidelijk is dat een klant ten behoeve van een andere (rechts)persoon handelt, dan moet u deze ook aanmerken als klant. De verplichtingen uit de Wwft ten aanzien van het cliëntenonderzoek gelden dan ook voor deze partij. U stelt dan ook de vertegenwoordigingsbevoegdheid vast (stap D).

Als niet direct duidelijk is dat een klant ten behoeve van een andere (rechts)persoon handelt, moet u (redelijke) maatregelen nemen om vast te stellen of iemand namens zichzelf handelt of namens iemand anders. U kunt bijvoorbeeld indicatoren opstellen en daarbij denken aan:

- De persoon weet niet waar de koop voor bedoeld is;
- De persoon kan niet aangeven waar het geld vandaan komt;
- Voertuig moet te naam gesteld worden op een andere naam dan degene die de transactie uitvoert;
- Het verhaal van de koper is inconsistent of onduidelijk.

Indien u vermoedt dat uw klant een stroman is, is dit vanzelfsprekend een verhoogd of onacceptabel risico. U dient dan altijd verscherpt onderzoek uit te voeren (zie sectie 3.2).

Voorbeeld: Een koper wil bij u een auto van €12.995 afrekenen in contanten. Als u vraagt wat hij met de auto gaat doen geeft hij aan dat het voor eigen gebruik is, terwijl u in eerder contact begreep dat de auto gekocht werd voor export. Als u doorvraagt kan de koper geen duidelijk antwoord geven en is druk met zijn telefoon in de weer. U heeft een indicator dat de klant niet optreedt namens zichzelf en dient aanvullend onderzoek uit te voeren. Mogelijk mag de auto nu volgens de wet niet verkopen.

In twijfelgevallen is het aan te raden om beiden, dus zowel opdrachtgever als degene met wie u de transactie afhandelt, te onderwerpen aan een cliëntenonderzoek.

D**De vertegenwoordigingsbevoegdheid en identificatie en verificatie van de vertegenwoordiger**

Wanneer een natuurlijke persoon beweert als vertegenwoordiger van uw klant (indien een rechtspersoon of juridische entiteit) op te treden, moet u ook vaststellen of deze persoon vertegenwoordigingsbevoegd is.

Bij een rechtspersoon zijn de vertegenwoordigers vaak de bestuurders. Wanneer een natuurlijke

persoon stelt dat hij indirect een rechtspersoon vertegenwoordigt (waarbij geldt dat de rechtspersoon uw klant is), moet u ook de keten van vertegenwoordigingsbevoegdheid vaststellen. Dit kan bijvoorbeeld door uittreksels uit het handelsregister of door een ondertekende verklaring van het bestuur van de vennootschap. Als de vertegenwoordigingsbevoegdheid is vastgesteld, dan is de vennootschap of juridische entiteit onderwerp van het cliëntenonderzoek (en niet de natuurlijk persoon). De natuurlijke persoon die optreedt als vertegenwoordiger dient ook te worden geïdentificeerd en zijn identiteit geverifieerd (zie stap A).

E Vaststellen van het doel en beoogde aard van de zakelijke relatie

U stelt vast waarom uw klant een zakelijke relatie aan wenst te gaan, welke producten de klant wenst af te nemen en hoe de klant deze zal gebruiken (voor eigen gebruik of andere doeleinden). U dient hierbij een inschatting te maken van de risico's die aan het doel en aard van de relatie zijn verbonden.

3.2 Het verscherpt cliëntenonderzoek

3.2.1 Wanneer moet ik verscherpt cliëntenonderzoek uitvoeren?

De Wwft bepaalt dat er verscherpt cliëntenonderzoek plaats dient te vinden indien:

- 1 De zakelijke relatie of transactie naar haar aard een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme met zich meebrengt**

U dient op basis van een risicobeoordeling voorafgaand aan het aangaan van een zakelijke relatie of het verrichten van een transactie vast te stellen of zich een dergelijk hoger risico voordoet. Daartoe moet u rekening houden met factoren die dit risico kunnen verhogen. Hieronder vindt u een overzicht met voorbeelden van factoren die een verscherpt cliëntenonderzoek rechtvaardigen.

De drempel om verscherpt cliëntenonderzoek te doen, dient u niet te snel hoog te leggen. In elke situatie waarin zich risico's voordoen, ligt het voor de hand om nadere vragen te stellen om de risico's te beheersen. Het overzicht hieronder dient u dan ook niet als uitputtend te beschouwen.

Risicofactoren (niet uitputtend)

Klantgebonden	Product- of transactiegebonden	Geografisch gebonden (aanvullend op art. 9)	Fraudegebonden
De zakelijke relatie vindt in ongebruikelijke omstandigheden plaats.	Producten of transacties die anonimiteit bevorderen, zoals het gebruik van cryptocurrency.	Landen die volgens geloofwaardige bronnen significante niveaus van corruptie of andere criminele activiteit hebben.	Goederen worden afgehaald door een ander dan de koper of gaan niet naar het adres van de koper.

Ongebruikelijk complexe bedrijfsstructuren of risicovolle rechtsvormen.	Zakelijke relaties op afstand zonder bepaalde garanties (zie sectie 3.1.A).	Landen waarvoor sancties of soortgelijke maatregelen gelden die bijvoorbeeld door de Verenigde Naties zijn uitgevaardigd	Degene die zich als klant presenteert lijkt niet degene te zijn die de transactie daadwerkelijk bepaalt.
Bedrijven waar veel geldverkeer in contanten plaatsvindt.	Betalingen worden ontvangen van onbekenden of niet-verbonden derden.	Landen die financiering of ondersteuning verschaffen voor terrorisme, of waar terroristische organisaties actief zijn.	Een voertuig wordt op een buitenlands kenteken gezet, en dat kenteken hoort bij een ander land dan het land van de koper.

Tip: De Financial Action Task Force houdt lijsten bij van landen die aan de geografisch gebonden risico's voldoen. U kunt deze lijsten [hier](#) raadplegen.

Tip: De belastingdienst heeft voor de beoordeling van risico's voor autohandelaren een behulpzame risicomatrix samengesteld. Deze vindt u [hier](#).

- 2 Uw klant gevestigd is in een land dat door de Europese Commissie in artikel 9 van de Vierde Antiwitwasrichtlijn is aangewezen als land met verhoogd risico op witwassen en terrorismefinanciering

De Europese Commissie wijst landen aan die strategische tekortkomingen vertonen in hun nationale aanpak tegen witwassen en terrorismefinanciering. De aangewezen landen zijn te vinden op [deze lijst](#). Als uw klant, diens wettelijk vertegenwoordiger of UBO in een dergelijk land woonachtig is of is gevestigd, moet u verscherpt cliëntenonderzoek uitvoeren.

- 3 Uw klant, of de UBO van uw klant, een politiek prominent persoon is (PEP)

De Wwft verplicht u tot het toepassen van verscherpt cliëntenonderzoek ten aanzien van een politiek prominente persoon. Het begrip politiek prominente persoon, beter bekend als de PEP (politically-exposed person), is een persoon die een “prominente publieke functie” bekleedt of heeft bekleed. PEP's brengen met hun politieke invloed het risico op corruptie mee en de daaruit voortvloeiende risico's op witwassen met zich mee. U moet daarom altijd controleren of uw klant of de UBO van uw klant een PEP is.

De belastingdienst heeft een lijst gepubliceerd met alle relevante prominente publieke functies in de definitie van politiek prominente personen. Deze lijst vindt u [hier](#). De regels met betrekking tot PEP's

zijn van ook van toepassing op directe familieleden en naaste geassocieerden van een PEP. Indien uw klant geen PEP meer is, blijven de maatregelen ten minste 12 maanden na het neerleggen van de functie gelden.

3.2.1 Welke aanvullende maatregelen zijn onderdeel van het verscherpt cliëntenonderzoek?

Bij het uitvoeren van het verscherpt cliëntenonderzoek dient u tenminste de onderstaande stappen te doorlopen.

A Verzamelen van aanvullende informatie over cliënten en uiteindelijk belanghebbenden

Het verzamelen van aanvullende informatie over cliënten en UBO's bestaat ten minste uit de volgende twee belangrijke elementen:

1. Verifiëren van de identiteit van de UBO

U dient altijd de identiteit van de UBO te verifiëren als onderdeel van het verscherpt cliëntenonderzoek. Het verifiëren van de identiteit van een UBO werkt hetzelfde als het verifiëren van de identiteit van elk ander natuurlijk persoon. Zie hiervoor stap A in sectie 3.2.

2. Zoeken naar ongunstige berichtgeving in de media

Het doel van deze zoektocht is om in openbare bronnen te onderzoeken of uw klant en daaraan gelieerde partijen betrokken zijn of te linken zijn aan criminele activiteiten zoals witwassen, financiering van terrorisme, corruptie, etc.

Naast deze informatie kunt u, afhankelijk van het risico dat uw klant met zich meebrengt, aanvullende informatie opvragen over de zakelijke activiteiten van uw klant. Dat doet u bijvoorbeeld wanneer klantgebonden risicofactoren daar aanleiding toe bieden, zoals een klant waarbij u twijfelt over of zijn zakelijke activiteiten wel legitiem zijn of een economisch doel dienen.

B Verzamelen van aanvullende informatie over het doel en aard van de relatie en de achtergrond en beweegredenen voor de transactie

U stelt aanvullende vragen aan uw klant over de (voorgenomen) transactie of koop. Het antwoord vergelijkt u telkens met hetgeen wat u al van de klant weet en bepaalt of de situatie plausibel is. U betreft in deze afweging factoren als de leeftijd van de klant, de zakelijke activiteiten (dus ook het beroep), de structuur van de organisatie en hetgeen wat u in de media over de klant heeft gevonden. Deze factoren moeten met elkaar stroken en een logisch geheel vormen. Indien het geheel niet logisch en plausibel is, dient u de relatie of transactie een hoger dan wel onacceptabel risico toe te kennen.

C Onderzoek naar de bron van middelen die bij de relatie of transactie gebruikt worden en de herkomst van het vermogen van de UBO.

Het onderzoek moet naar de bron van middelen en de herkomst van het vermogen moet uitwijzen of het bestedingspatroon van de cliënt of UBO overeenkomt met zijn of haar legale bron van middelen. De toezichthouder verduidelijkt hierbij, dat het feit dat geld afkomstig is van een gereguleerde instelling, zoals een bank, niet automatisch betekent dat u geen zelfstandig onderzoek hoeft uit te voeren.

U vraagt een verklaring op van de cliënt of PEP over de bron van de middelen/vermogen en verifieert deze door onafhankelijke en betrouwbare bronnen te raadplegen. Afhankelijk van het risico in concrete gevallen kunnen dit in eerste instantie openbare bronnen zijn. Wanneer met openbare bronnen niet of onvoldoende verificatie kan plaatsvinden, kunt u documenten opvragen. Qua intensiteit moeten de maatregelen en de bronnen die u raadpleegt worden afgestemd op de risico's in een concreet geval.

Voorbeeld: In het geval van de ouders van een Kamerlid die een klein tweedehands autootje kopen zal er een kleiner risico zijn dan in de situatie dat de dochter van een staatshoofd van een land met een verhoogd risico op corruptie een dure splinternieuwe sportwagen koopt met geld afkomstig uit dat risicoland.

Hieronder vindt u voorbeelden van mogelijke verklaringen die de klant kan aandragen en betrouwbare bronnen die deze verklaring kunnen verifiëren (niet uitputtend):

Geld uit salaris	Document waarop salaris, naam en adres werkgever en functie staan (loonstrook, brief van werkgever) of een belastingaangifte.
Verkoop van investeringen	Document waarop transactie staat (verklaring van beleggingsaanbieder of bankafschrift met overboeking hiervan).
Verkoop van eigendom	Verkoopcontract of ondertekende brief van bijvoorbeeld makelaar, notaris of advocaat.
Schenking	Document laat zien wie bedrag heeft geschonken, (overeenkomst of brief). De identiteit van de schenker en diens bron van middelen wordt geverifieerd.
Erfenis	Document naam overledene, relatie met klant en ontvangen bedrag (ondertekende brief van notaris).

Tip: U kunt uw klant een standaard formulier laten invullen, waarop hij/zij verklaart waar het geld vandaan komt. Een dergelijk formulier is slechts een hulpmiddel. Het kan zijn dat het ondanks een ingevuld formulier toch nodig is om aanvullende vragen te stellen.

Op grond van de Wwft is de klant niet verplicht om u deze informatie te verstrekken. De

toezichthouder beschouwt het echter wel als ongebruikelijk als een klant weigert om specifieke informatie te verstrekken over (de herkomst van) zijn vermogen. U kunt er in een dergelijk geval ook voor kiezen de relatie niet aan te gaan.

De toezichthouder begrijpt dat handelaren niet altijd de middelen hebben om verstrekte informatie te verifiëren, zeker als het gaat om verklaringen die moeilijk te verifiëren zijn. Andere instellingen, zoals de Financial Intelligence Unit (FIU), zijn hiertoe beter in staat. De toezichthouder verwacht daarom dat indien u de verstrekte informatie niet goed kunt verifiëren, u een risicoafweging maakt, de transactie eventueel meldt bij de FIU en de cliënt desnoods uitsluit van dienstverlening (zie sectie 4).

D Goedkeuring van het hoger leidinggevend personeel voor het uitvoeren van de transactie of het aangaan van de relatie.

Indien er risicofactoren aanwezig zijn die een verscherpt cliëntenonderzoek vereisen, dient u het aangaan van de zakelijke relatie of het uitvoeren van de transactie altijd te laten goedkeuren door het hoger leidinggevend personeel. De betekenis van dit begrip “hoger leidinggevend personeel” komt neer op het senior management van uw bedrijf. Het betreft de dagelijks beleidsbepalers en de leidinggevenden direct onder het niveau van de dagelijkse beleidsbepalers die beslissingen kunnen nemen over de blootstelling van uw bedrijf aan bepaalde risico's, waaronder de risico's op witwassen en het financieren van terrorisme. De goedkeuring moet worden vastgelegd in het klantdossier.

4. Meldplicht ongebruikelijke transacties

4.1 Wat voor transacties moet ik melden?

U bent verplicht om uitgevoerde of voorgenomen transacties onmiddellijk nadat het ongebruikelijke karakter bekend is geworden te melden aan de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU). Hieronder vallen ook weer de ‘samengestelde transacties’ (zie sectie 1.2.2). Sommige meldingsplichtige instellingen denken dat zij alleen een melding moeten doen als een transactie *verdacht* is. Dat is onjuist. Een transactie moet worden gemeld zodra deze als *ongebruikelijk* kan worden aangemerkt.

Om te bepalen of u transacties als ongebruikelijk moet aanmerken, zijn zogenoemde indicatoren vastgesteld; subjectieve en objectieve indicatoren. Daarnaast doet u ook een melding bij de FIU als het cliëntenonderzoek is mislukt en er indicaties zijn dat de klant is betrokken bij witwassen of het financieren van terrorisme. Hieronder worden de meldingsgronden nader toegelicht.

Voorgenomen

transacties

Een voorgenomen transactie is een transactie waarbij de intentie aanwezig was om die te verrichten, maar die niet werd afgerond. Ook transacties die niet werden afgerond, maar die wel aan de indicatoren voldoen, dient u dus te melden bij FIU.

Voorbeeld: Een klant wil bij u een dure caravan kopen en wil de caravan contant afrekenen. Op het moment dat u hem vraagt naar zijn legitimatiebewijs “bedenkt” de klant zich, en ziet hij alsnog af van de koop. Indien er in deze situatie bij u bepaalde vermoedens aanwezig zijn die mogelijk kunnen duiden op witwassen (of terrorismefinanciering), dan dient u deze voorgenomen transactie te melden bij de FIU.

Indien u niet beschikt over de volledige identiteitsgegevens van de betrokkene benoemt u bij de melding de informatie waarover u wel beschikt. Dat de gegevens niet volledig zijn, kan u in dat geval niet kwalijk worden genomen. Wel zal de FIU hoogstwaarschijnlijk naar aanleiding van een dergelijke melding aanvullende vragen aan u stellen. Als u helemaal geen identiteitsgegevens heeft, hoeft u geen melding te doen.

4.1.1 Subjectieve indicator

Voor alle handelaren geldt bij het kopen of verkopen van goederen waarbij betaling in contanten plaatsvindt voor een bedrag van € 10.000 of meer, de subjectieve indicator: *“Een transactie waarbij de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme.”*

Voor het melden van een transactie onder de subjectieve indicator is slechts een vermoeden voldoende. U hoeft dus geen concrete aanwijzingen of bewijzen te hebben dat de transactie verband houdt met witwassen of het financieren van terrorisme. De drempel om een transactie te melden is dus laag. U heeft zelf de verantwoordelijkheid om te beoordelen of een transactie ongebruikelijk is. Daarin dient u de verantwoordelijkheid die u als poortwachter van het financieel stelsel heeft altijd in overweging te nemen. U maakt dus altijd een afweging die redelijkerwijs van u als poortwachter verwacht mag worden. De toezichthouder houdt hier achteraf toezicht op.

U neemt dan ook alle omstandigheden van de transactie in overweging, samen met de uitkomsten van het (verscherpt) cliëntenonderzoek, om te bepalen of een transactie ongebruikelijk is.

Tip: Organisaties zoals de FIU, FATF en bijvoorbeeld de Belastingdienst publiceren regelmatig informatie en richtlijnen over witwastypologieën en indicatoren aan de hand waarvan u ongebruikelijke transacties kunt herkennen.

4.1.2 Objectieve indicator

Voor handelaren geldt tevens een meldingsplicht op basis van objectieve indicatoren. Er zijn twee objectieve indicatoren van toepassing.

De eerste objectieve indicator heeft betrekking op contante betalingen en luidt als volgt: *“Een transactie waarbij tegen geheel of gedeeltelijke contante betaling een of meerdere voertuigen, schepen, kunstvoorwerpen, antiquiteiten, edelstenen, edele metalen, sieraden of juwelen gekocht of verkocht worden, waarbij het contant te betalen bedrag €20.000 of meer bedraagt”.*

Dit houdt in dat u transacties waarbij er met €20.000 of meer in contanten wordt betaald, dit direct meldt aan de FIU. Transacties die aan deze objectieve indicator voldoen, meldt u altijd en zo snel mogelijk. Dus ook als u geen directe aanwijzingen heeft dat deze transactie met witwassen of het financieren van terrorisme te maken heeft.

Daarnaast geldt er nog een tweede objectieve indicator. Deze is relevant wanneer u aangifte doet in verband met een koop of andere transactie: *“Het ligt in de rede dat transacties die in verband met witwassen of financieren van terrorisme aan politie of*

Openbaar Ministerie worden gemeld, ook aan de Financiële inlichtingen eenheid (FIU) worden gemeld; er is immers de veronderstelling dat deze transacties verband kunnen houden met witwassen of financieren van terrorisme."

Indien u een transactie meldt (bijvoorbeeld in de vorm van een aangifte) bij de politie of het Openbaar Ministerie en er is een mogelijk verband met witwassen of financieren van terrorisme, vergeet u dan dus niet om deze transactie ook te melden bij FIU-Nederland. De FIU hanteert voor dergelijke meldingen een aparte meldcode.

4.1.3 Meldplicht mislukt cliëntenonderzoek

Ook moet u een melding doen indien het cliëntenonderzoek niet het gewenste resultaat oplevert en er indicaties zijn dat de cliënt betrokken is bij witwassen of financieren van terrorisme. U dient bij deze melding tevens aan te geven waarom het cliëntenonderzoek niet tot het gewenste resultaat heeft geleid. Ook wanneer een bestaande klantrelatie wordt beëindigd, omdat niet alle door de wet voorgeschreven gegevens worden verkregen en deze 'indicaties' er zijn, dient een melding gemaakt te worden. In deze gevallen moet bij de melding ook worden aangegeven waarom het cliëntenonderzoek is mislukt.

4.2 Hoe doe ik een melding en waar moet deze aan voldoen?

4.2.1 Eisen aan een melding

Een melding dient tijdig, juist en volledig te gebeuren. Dat betekent dat de melding onverwijld (onmiddellijk) moet worden gedaan, dat de gemelde gegevens juist zijn en dat de in de melding opgenomen gegevens ook volledig zijn.

In uw melding neemt u de volgende gegevens op:

- de identiteit van uw klant, de identiteit van de UBO en (indien mogelijk en van toepassing) de identiteit van degene ten behoeve van wie de transactie wordt uitgevoerd;
- de aard en het nummer van het identiteitsbewijs van de cliënt en (indien mogelijk en van toepassing) van de UBO en van degene ten behoeve van wie de transactie wordt uitgevoerd;
- de aard, het tijdstip en de plaats van de transactie;
- de omvang en herkomst van de gelden die bij de transactie betrokken zijn;
- de omstandigheden op grond waarvan de transactie als ongebruikelijk wordt aangemerkt.

Indien u het cliëntenonderzoek niet volledig heeft kunnen uitvoeren, moet u bij de melding, naast de hiervoor genoemde gegevens, uitleggen waarom het cliëntenonderzoek niet kon worden uitgevoerd.

4.2.2 Melden bij de FIU

Voordat u een melding kunt doen moet u zich eerst (eenmalig) bij de FIU laten registreren, waarna u een meldcode ontvangt. Vervolgens kunt u transacties digitaal via

de website van de FIU melden. Het meldportaal van de FIU biedt de mogelijkheid om een kopie van de ingediende melding, inclusief de daarbij verstrekte gegevens, op te slaan. U dient van deze mogelijkheid gebruik te maken. Daarmee verkrijgt u een afschrift van de melding om op te slaan in uw eigen administratie en het klantdossier. Van uw melding krijgt u vervolgens van de FIU een ontvangstbevestiging, deze slaat u ook op.

Let op: De FIU kan uw melding weigeren indien deze onvolledig of onjuist is. Uw melding is dan niet geaccepteerd door de FIU, wat er op neer komt dat de melding niet gedaan is.

Als u zich wilt aanmelden als melder, als u meer wilt weten over de FIU of als u vragen heeft over het melden, kijk dan op www.fiu-nederland.nl.

4.3 Geheimhoudingsverplichting

Op grond van de Wwft mag u niet aan derden meedelen dat een melding bij de FIU is of zal worden gedaan. Vooral niet aan uw klant. Dit wordt het “tipping-off”-verbod genoemd. Als u dit verbod overtreedt, kan dat leiden tot een sanctie.

Het is natuurlijk niet verboden om – voordat u de overeenkomst sluit – aan de potentiële cliënt in algemene bewoordingen uitleg te geven over de wetgeving en de plichten die u hebt op grond van de Wwft. Wel kan zijn of haar reactie (afzien van de transactie, of het betrekken van een derde persoon bij de transactie om zelf buiten beeld te blijven), zoals al eerder beschreven, aanleiding zijn om de (voorgenomen) transactie te melden.

4.4 Wat gebeurt er als ik de meldingsplicht niet nakom?

Indien u heeft een ongebruikelijke transactie die wel aan de indicatoren voldoet niet meldt, maakt u zich schuldig aan een overtreding van de Wwft. Wanneer sprake is van het al dan niet opzettelijk niet voldoen aan de meldplicht, maakt u zich schuldig aan een economisch delict waaraan consequenties zijn verbonden, zoals voorgeschreven in de Wet op de economische delicten. De FIU kan op basis van uw meldgedrag nader onderzoek doen. Wanneer sprake is van mogelijk ‘meldverzuim’ kan de FIU dit rapporteren aan de toezichthouder.

Wanneer de toezichthouder bij een controle ontdekt dat u transacties niet heeft gemeld die u wel had moeten melden, kan hij handhaven. Hoe de toezichthouder kan handhaven en wat daar de mogelijke consequenties van zijn, staat beschreven in sectie 2.3.

5. Algemene verplichtingen op grond van de Sanctiewet

5.1 Wat zijn sanctiemaatregelen?

Sanctiemaatregelen zijn dwingende, niet-militaire, politieke instrumenten die worden ingezet bijvoorbeeld als reactie op schendingen van internationaal recht, schendingen van mensenrechten door regimes die rechtsstatelijke en democratische beginselen niet eerbiedigen of bij bestrijding van terrorisme. Deze sanctiemaatregelen zijn gericht op het beperken van de ‘handelingscapaciteit’ van specifieke aangewezen personen en/of entiteiten. Deze personen en/of entiteiten kunnen variëren van bijvoorbeeld terroristische groepen en hun leden tot aan hooggeplaatste personen of onderdelen van buitenlandse staten. Er zijn drie relevante sanctielijsten: de VN sanctielijst, de EU sanctielijst en de Nederlandse sanctielijst.

Iedereen moet zich aan sanctieregels houden. De Sanctiewet is van toepassing op iedereen die zich in Nederland bevindt, op alle Nederlandse (rechts)personen en alle Nederlanders buiten Nederland. Alle personen en ondernemingen begaan een economisch delict als zij de sanctieregelgeving op basis van de Sanctiewet niet naleven. Het Openbaar Ministerie (OM) is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke vervolging van overtredingen van de Sanctiewet.

5.2 Hoe hebben deze maatregelen betrekking op mijn bedrijf?

De sanctieregels betekenen voor iedereen een verbod om direct of indirect geld of goederen ter beschikking te stellen aan personen of entiteiten die op de nationale, de EU of de VN sanctielijst staan. Als handelaar of bemiddelaar kunt u worden benaderd voor de aan- of verkoop van voertuigen door een gesanctioneerde persoon of entiteit. Dit zijn diensten die u volgens de Sanctiewet niet aan deze relatie mag verlenen. Als u deze situaties tegenkomt, moet u de verkoop stopzetten of bij aanvang weigeren.

Belangrijk daarbij op te merken is dat het begrip relatie hierbij verder strekt dan de definitie van ‘cliënt’ in de Wwft. Met de term relatie wordt namelijk bedoeld: iedereen die betrokken is bij een financiële dienst of financiële transactie. Dat betekent dat niet alleen de klant, maar ook de begunstigden van een transactie (eindgebruiker), de vertegenwoordigers en UBO's onderwerp zijn van de sanctieregels.

U kunt controleren of u te maken hebt met een gesanctioneerde (rechts)persoon of entiteit door de sanctielijsten af te scrollen. Raadpleeg hier de lijsten van de [VN](#), [EU](#) en [Nederland](#).

Daarnaast kunnen bepaalde indicaties uit het cliëntenonderzoek erop wijzen dat u alert moet zijn of de persoon op een sanctielijst staat. Denk dan aan klanten of UBO's uit hoog risicolanden of politiek prominente personen uit bepaalde landen.

Tip: Er zijn verschillende aanbieders van ‘screening software’, waarmee u eenvoudig uw relaties kunt screenen tegen de sanctielijsten. U bent echter, in tegenstelling tot andere instellingen, niet verplicht zulke software te gebruiken.

5.3 Wat moet ik doen als ik een Sanctiewet-overtreding tegenkom?

In de situatie dat u hebt vastgesteld dat u zaken doet met een persoon of entiteit op de sanctielijsten, stopt u met het verlenen of ter beschikking van goederen of diensten aan de gesanctioneerde persoon of entiteit. U mag geen transacties meer uitvoeren met deze persoon of entiteit. Mocht u vermoeden dat de Sanctiewet-overtreding gepaard gaat met een overtreding van de Wwft, dan dient u dit te melden bij FIU-Nederland.

Verder kunt u, wanneer u (vermoedt dat u) te maken hebt met een persoon of entiteit op een sanctielijst, hiervan melding of aangifte doen bij de politie, maar dit bent u niet verplicht.

6. Algemene verplichtingen omtrent vastlegging van gegevens en bewaarplicht

U hebt de verplichting om de gegevens die u verzamelt in het kader van de Wwft te bewaren. Het doel van deze bewaarplicht is onder andere dat de autoriteiten inzicht kunnen krijgen in de activiteiten van uw klanten, bijvoorbeeld in het geval van een (strafrechtelijk) onderzoek. De diverse dossiers en bestanden dienen dan ook goed toegankelijk te zijn voor de toezichthouder en andere autoriteiten. Hierbij maakt het niet uit of de gegevens in elektronische vorm of als fysiek document worden bewaard.

6.1 Welke gegevens moet ik bewaren en voor hoe lang?

6.1.1 Gegevens met betrekking tot het klantonderzoek

U moet alle gegevens die zijn verkregen tijdens het cliëntenonderzoek, zoals kopieën van de identiteitsdocumenten, rekeninggegevens, correspondentie, gespreksnotities over en met de cliënt, transacties van en andere dienstverlening aan die cliënt.

Het gaat hierbij niet alleen om de identificatie- en verificatiegegevens, maar ook om de andere gegevens die zijn verzameld voor de naleving van de verplichtingen van het cliëntenonderzoek. Denk bijvoorbeeld aan bewijsstukken van de herkomst van de middelen die bij de transactie gebruikt zijn of aan een verslag van hetgeen met de klant is besproken of afgesproken om de risico's te beperken. Uit het dossier moet ook blijken hoe het besluitvormingsproces rond de klantacceptatie tot stand is gekomen, bijvoorbeeld in

het geval van klanten waarbij toestemming van het hoger leidinggevend personeel verplicht is.

De gegevens met betrekking tot het cliëntenonderzoek moeten minimaal tot vijf jaar na het uitvoeren van de desbetreffende transactie op toegankelijke wijze worden bewaard.

6.1.2 Gegevens met betrekking tot een melding bij de FIU

Indien u een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie heeft gemeld, moet u de volgende gegevens bewaren:

1. alle gegevens die noodzakelijk zijn om de desbetreffende transactie te kunnen reconstrueren;
2. een afschrift van de melding met de daarbij verstrekte informatie en gegevens
3. de bevestiging van ontvangst van een melding door de FIU.

De te bewaren meldgegevens moeten samen inzicht geven in de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de door u ingediende melding. Ook moet eruit kunnen worden afgeleid dat de door u overgelegde meldgegevens ook door de FIU zijn ontvangen en geaccepteerd. Op verzoek van de toezichthouder dient u deze gegevens bij een toezichtonderzoek te overleggen.

De meldgegevens moeten gedurende vijf jaar na het tijdstip van het doen van de melding (dan wel het tijdstip van de ontvangst van het bericht van de FIU) op toegankelijke wijze worden bewaard.

Tip: Plan een halfjaarlijks moment om uw gegevens en systemen op te schonen. Zo weet u zeker dat u gegevens niet langer bewaart dan nodig en toegestaan.

6.2 Moet ik bij het bewaren van de gegevens ook rekening houden met de AVG?

In de huidige Wwft is rekening gehouden met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Een belangrijk uitgangspunt van de AVG is de 'doelbinding'. Persoonsgegevens die uit hoofde van de Wwft zijn verzameld mogen alleen verwerkt worden in het kader van het doel waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld, te weten de naleving van de Wwft met het oog op het voorkomen van witwassen en financieren van terrorisme. Het is dus uitdrukkelijk niet toegestaan deze gegevens te verwerken voor commerciële doeleinden.

Naast de doelbinding is bepaald dat u uw klanten moet informeren over de wettelijke verplichting voor verwerking van persoonsgegevens op grond van de Wwft. Hierbij kan

gedacht worden aan het informeren van uw klanten over het doel van de verwerking van de gegevens en de wettelijke bewaartermijn die geldt ten aanzien van deze gegevens.

Tip: Voor meer informatie over uw verplichtingen in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming bezoekt u de [website](#) van de Autoriteit Persoonsgegevens.